Raport stiintific

privind implementarea proiectului Materiale monocristaline si ceramici policristaline alternative pentru laseri in vizibil in perioada octombrie-decembrie 2015

Etapa I

Obiective

I. Monocristale laser dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate si co-dopate cu RE³⁺ / PRELIMINAR. II. Ceramici policristaline transparente laser dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate si co-dopate cu RE³⁺ / PRELIMINAR.

Activitati:

Caracterizarea spectroscopica de inalta rezolutie.

Rezultate etapa

- Compusi sinterizati de tip CNGG si CLNGG dopati cu ioni RE³⁺
- Rezultate preliminare privind spectroscopia optica a ionilor RE³⁺ investigati.
- Diseminarea rezultatelor la conferinta internationala.

Introducere

Cercetarile actuale de laseri cu solid vizeaza: noi domenii de lungimi de unda in emisia directa sau modificata prin procese nelineare, sisteme cu emisie acordabila, obtinerea de puteri mari si pulsuri scurte, noi scheme de operare si metode de pompaj, etc. O directie importanta de cercetare este cea a materialelor laser. Liniile largi de absorbtie sau emisie ale ionilor de pamanturi rare in materiale dezordonate compozitional sunt considerate ca modalitati de imbunatatire a eficientei de pompaj si obtinerea de emisie acordabila, emisie la mai multe lungimi de unda si pulsuri laser foarte scurte, etc. In acest scop, una dintre cele mai viabile solutii consta in utilizarea de materiale gazda cu structura dezordonata indusa de ocuparea mixta a pozitiilor cationice gazda cu diverse specii. Dezordinea compozitionala partiala pastreaza in general structura cristalografica si simetria globala a cristalului, dar influenteaza compozitia locala, dependenta de structura si proprietati cum ar fi prezenta unor centri neechivalenti ai ionului dopant, ce prezinta simetrii si tarii de camp cristalin diferite, largimi de linii neomogene. Intre sistemele cu structura dezordonata, granatii micsti dopati cu diversi ioni sunt intens investigati.

In cadrul projectului investigatije se vor concentra pe materiale gazda cu dezordine intrinseca de tip granat de calciu-niobiu-galiu (CNGG) si calciu-litiu-niobiu-galiu (CLNGG), sub forma de monocristale si ceramici policristaline, ca si materiale alternative, dopate cu ioni RE³⁺ adecvati. In ultimii ani materialele cubice de tip CNGG si CLNGG dopate cu ioni RE³⁺, au recastigat un interes deosebit. Din cauza temperaturii de topire relativ scazuta (~ 1480°C), aceste cristale au avantajul tehnologiei de topire-crestere fara utilizarea creuzetelor de iridiu [1, 2]. Ambele cristale au o conductie termica rezonabila de 3-4.7 Wm⁻¹K⁻ ¹ [2, 3]. Compozitia stoichiometrica a CNGG, Ca₃Nb_{1.5}Ga_{3.5}O₁₂, unde ionii Ca²⁺ ocupa pozitii *c-dodecaedrice* este inconjurat de 80²⁻ si au simetrie locala D_2 , ionii Nb⁵⁺ si Ga³⁺ sunt situati in pozitii *a-octaedrice* au 60²⁻ in prima vecinatate si simetrie locala C_{34} iar ionii Ga³⁺ in pozitii *d-tetraedrice* au 4O²⁻ si simetrie locala S₄, este diferita de compozitia congruenta Ca₃Nb_{1.6875}Ga_{3.1875}D_{0.125}O₁₂ care prezinta exces de ioni Nb⁵⁺ si deficitul de Ga^{3+} este compensat cu vacante cationice (\Box) [1, 2, 4-6], care pot fi daunatoare in regim laser de putere mare. De asemenea, s-a constatat ca aceste vacante pot fi practic eliminate prin adaugarea de ioni Li⁺, formandu-se astfel un nou cristal, Ca₃Li_yNb_(1.5+y)Ga_(3.5-2y)O₁₂ (CLNGG). Cristalul CLNGG nedopat, cu cea mai buna calitate, a fost obtinut pentru valori ale parametrului compozitional y situat in intervalul 0.25-0.275 [2, 3, 5, 7-9]. In aceste tipuri de granati, ionii RE³⁺ subsitituie ionii Ca²⁺ din pozitiile *c-dodecaedrice*, iar necesitatea compensarii de sarcina impune modificarea specifica a compozitiei gazdei pentru fiecare concentratie de dopant, ce influenteaza in principal compozitia subretelei octaedrice. Prezenta cationilor cu diverse sarcini electrice sau raze ionice, in diferite sfere de coordonatie cationica din jurul ionului RE³⁺ in CLNGG, induce rezolvarea structurii multicentrice a spectrelor optice si largirea neomogena a liniilor; similar, efecte suplimentare pot fi determinate de perturbatiile puternice ale campului cristalin din interiorul ansamblurilor

statistice de ioni dopanti din pozitiile cristalografice apropiate, cum ar fi perechi in vecinatatea apropiata datorate diferentei de sarcina dintre ionii RE^{3+} si Ca^{2+} . Caracteristicile spectroscopice ale diferitilor ioni RE^{3+} (Nd, Er, Tm, Yb) dopati in cristale CNGG sau CLNGG au fost raportate [8, 10-13]. Spectrele la temperaturi joase ale Nd³⁺ au evidentiat cel putin cinci centri neechivalenti, usor diferiti in cele doua cristale [8]. Multe lucrari privind emisia laser a Nd³⁺ la diferite lungimi de unda corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}F_{3/2} \rightarrow {}^{4}I_{9/2,11/2,13/2}$, in regimuri CW, Q-switch sau mode-locking, cu una sau mai multe lungimi de unda sau scheme de emisie laser acordabile, au fost raportate pentru diferite conditii de pompaj [15-17].

Principalele criterii de selectie a ionilor activi laser sunt: structura nivelelor de energie si probabilitatile de tranzitie. Structurile nivelelor de energie a catorva ioni RE³⁺ permit tranzitii corespunzatoare lungimilor de unda in domeniul VIS. Dopati in materiale gazda cristaline, acesti ioni RE³⁺ prezinta sectiuni eficace de ordinul 10⁻²⁰ cm², care permit o absorbtie eficienta a radiatiei de pompaj si praguri laser reduse. In consecinta, ionii Pr³⁺, Sm³⁺, Tb³⁺ si Dy³⁺ au fost selectati ca ioni dopanti pentru materialele gazda de tip CNGG si CLNGG.

Scopul investigatiilor din acesta etapa preliminara este caracterizarea spectroscopica de inalta rezolutie a materialelor gazda de tip CNGG si CLNGG dopate cu ionii Pr³⁺, Sm³⁺, Tb³⁺ si Dy³⁺ in scopul evaluarii ca material laser sau fosfor in domeniul vizibil.

Activitatile au cuprins:

- Realizarea de probe sinterizate de tip CNGG si CLNGG dopate cu Pr³⁺, Sm³⁺, Tb³⁺ si Dy³⁺;

- Masuratori spectroscopice statice si dinamice;

Experiment

a) Sinteza compusilor de tip CNGG si CLNGG dopati cu ioni RE³⁺ (Pr, Sm, Tb si Dy).

Compusii de tip RE: CNGG si RE: CLNGG au fost obtinuti prin reactie in stare solida. Pentru obtinerea acestor compusi a fost necesara prepararea si sinterizarea matricelor gazda CNGG si CLNGG, prepararea si sinterizarea dopantilor RENGG si RELNGG, iar in final prepararea si sinterizarea compusilor dopati de tip RE: CNGG si RE: CLNGG.

Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea matricelor gazda s-a facut prin amestecarea intima a CaCO₃, Nb₂O₅ si Ga₂O₃ (in cazul CNGG) si CaCO₃, Nb₂O₅, Li₂O si Ga₂O₃ (in cazul CLNGG), în proportiile corespunzatoare; a urmat presarea sub forma de pastile si apoi sinterizarea compusilor la o temperatura cu 150 - 200°C mai mica decât temperatura de topire a materialului gazda, (T_{top} ~ 1480°C). Diagrama de sinterizare este prezentata in figura 1.

Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea dopantului s-a facut prin amestecarea intima a CaCO₃, Nb₂O₅ si RE₂O₃ (in cazul RENGG) si CaCO₃, Nb₂O₅, Li₂O si RE₂O₃ (in cazul RELNGG) urmand acelasi tip de tratament de sinterizare ca in cazul materialul gazda. Dupa aceea, matricile gadza CNGG si CLNGG s-au dopat cu concentratii de 0.1, 1 si 3 at % din dopantul corespunzator, urmand a fi sinterizate la 1300°C. Asftel, au fost obtinute probe de CNGG si CLNGG dopate cu ioni de Sm (0.1, 1 si 3 at %), Dy (0.1, 1 si 3 at %), Pr (0.1, 1 si 3 at %) si Tb (0.1, 1 si 3 at %).

b) Proceduri experimentale

Investigatiile spectroscopice au constat in efectuarea spectrelor de reflectanta difuza (RD), emisie, excitatie si cinetica emisiei pe probele obtinute. Spectrele de RD la diverse temperaturi au fost realizate cu ajutorul unui montaj ce include: lampa cu halogen, monocromator Jarell-Ash controlat de un computer, un fotomultiplicator S20, un detector cu Ge racit cu N₂ si un amplificator Lock-in SRS. Pntru temperaturi joase s-a utilizat un compresor cu circuit inchis de He, ARS-2HW. Spectrele emisie au fost obtinute la pompaj cu lampa cu Xe cu diferite filtre interferentiale si cu laserul cu Ar. Cinetica emisiei la temperatura camerei a fost obtinuta in urma pompajului cu armonica a treia 355 nm a laserului Nd:YAG Quantel Rainbow si analizata cu un osciloscop Tektronix 2024B.

Investigatii spectrocopice

a) Ionul Sm³⁺

 Sm^{3+} este unul dintre cei mai interesanti ioni in ceea ce priveste proprietatile sale fotoluminescente, datorita liniilor de emisie puternice in vizibil si timpului de viata lung (ms) al nivelului emitator ${}^{4}\text{G}_{5/2}$. Recent, cu cererea tot mai mare de surse de lumina si diversi laseri in VIS, investigatiile cu privire la ionii Sm^{3+} sunt din ce in ce mai importante, mai ales pentru fosfori in rosu-portocaliu, dar si pentru emisie laser. Ionii Sm^{3+} prezinta emisie puternica in vizibil corespunzatoare tranzitiei ${}^{4}\text{G}_{5/2} \rightarrow {}^{4}\text{H}_{7/2}$ observata la 617 nm pentru Sm: YAG [18], 610 nm pentru Sm:LiNbO₃ [19], 594 nm pentru Sm:SrAl₁₂O₁₉ [20], 612 nm pentru Sm:Sc₂O₃ [21], 608 nm pentru Sm: LiYF_4 [24].

Sm: CLNGG

Spectrele de reflectanta difuza (RD) au fost efectuate pe probe de CLNGG dopate cu diferite concentratii de Sm³⁺ (0.1, 1 si 3 at%) si inregistrate pe un domeniu spectral extins la temperatura camerei si temperaturi joase (10 K). In figura 2 sunt ilustrate spectrele de RD in IR ale ionului Sm³⁺. Din spectrele la temperatura camerei se observa ca ionul Sm³⁺ a fost incorporat cu success in compusul CLNGG; acest lucru este confirmat de prezenta liniilor de absorbtie corepunzatoare tranzitiilor ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{7/2}$, ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{9/2}$ si ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$ cu structuri de linii caracteristice ionului Sm³⁺.

La temperaturi joase, spectrele de RD au fost efectuate pe concentratii diferite de Sm (0.1, 1 si 3 at%) corespunzatoare tranzitiilor ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{9/2}$ si ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{7/2}$. Spetrele de RD sunt comparate cu spectrele de

absorbtie ale Sm:YAG (figurile 3 si 4). Se observa ca liniile spectrale ale Sm: CLNGG sunt largite neomogen, nu sunt structurate corespunzator si sunt deplasate catre energii mai mici comparativ cu liniile de absorbtie inguste ale Sm: YAG. Acest fapt se datoreaza gradului mare de dezordine struturala a CLNGG.

Pentru a observa domeniul de absorbtie in UV-VIS al Sm³⁺ : CLNGG si totodata domeniul favorabil pentru excitarea optica a ionului Sm³⁺, s-a efectuat un spectru de excitatie monitorizand linia de emisie cea mai intensa a Sm³⁺, pozitionata la 601.2 nm si corespunzatoare tranzitiei ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{7/2}$. In spectrul de excitatie se observa o banda de transfer de sarcina (CT) in UV 240-300 nm si mai multe grupuri de linii de absorbtie, dintre care grupul de tranzitii permise de spin, ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}P_{3/2}$, ${}^{6}P_{5/2}$ si grupul ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{4}F_{5/2}$, ${}^{4}I_{11/2, 13/2}$ sunt cele mai intense in domeniul UV-VIS si favorabile pompajului optic. Spectrul a fost inregistrat la temperatura camerei si s-a ilustrat in figura 5.

Spectrele de luminescenta au fost efectuate la 300 si 10K si obtinute in urma excitarii cu laserul cu Ar si 405 nm din lampa cu Xe. S-a investigat proba cu 3 at% Sm: CLNGG. Spectrele de luminescenta la 300K (Fig. 6) obtinute in urma pompajului cu 405 nm prezinta patru benzi distincte de emisie in vizibil: 550 – 580 nm, 580 – 627 nm, 627 - 684 nm si 684-736 nm corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{5/2, 7/2, 9/2, 11/2}$.

Pentru a evidentia efectele de temperatura asupra caracteristicilor spectrale ale ionilor de Sm: CLNGG, au fost masurate spectre de emisie la 10K (Fig. 7). Din spectre se poate observa cum sunt afectate benzile de emisie in functie de lungimea de unda de excitatie si anizotropia cristalului. De asemenea, se observa ca numarul de linii prezente in spectre este mai mare pentru unele tranzitii sau mai mic pentru altele decât se poate aștepta avand in vedere despicarea de camp cristalin pentru multipletii terminali, ceea ce sugerează existența centrilor neechivalenti de Sm³⁺. Acest lucru poate fi mai bine evidentiat in spectele de emisie pe tranzitia ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{5/2}$ (Fig. 8) unde se observa clar ca, in functie lungimea de unda de excitatie, modificarea intensitatilor relative ale liniilor, deplasarea pozitiilor de linie si precum si forma liniilor sugereaza prezenta a cel putin doi centrii neechivalenti de Sm in CLNGG. Pentru elucidarea acestor aspecte sunt necesare mai multe investigatii.

Cinetica emisiei nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ pentru diferite concentratii de Sm³⁺ (0.1, 1, si 3 at.%) in CLNGG a fost masurata la 300 K urmarind linia 601.2 nm cu excitare la 488 nm si normalizata la intensitatea maxima. Acestea sunt ilustrate in Fig. 9.

Timpul mediu de viata al nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ determinat din curba de decay pentru 0.1 at.% Sm in CLNGG este de ~ 1.44 ms. Se observa o descrestere a timpului mediu de viata cu cresterea cencentratiei de Sm, ceea ce indica prezenta proceselor de transfer de energie intre ionii de Sm³⁺.

Sm: CNGG

In cazul probei de CNGG dopata cu Sm (1 at%) s-a efectuat un spectru de excitatie pentru a observa domeniul de absorbtie UV-VIS al Sm³⁺, precum si domeniile de absorbtie favorabile pompajului optic. Spectrul de excitatie s-a obtinut monitorizand linia de emisie cea mai intensa a Sm³⁺, pozitionata la 601.2 nm. Se observa o banda de transfer de sarcina (CT) in UV situata in domeniul 240-300 nm si mai multe grupuri de linii corespunzatoare tranzitiilor optice ale ionului Sm³⁺ in domeniul UV-VIS, insa cele mai intense sunt cele corespunzatoare tranzitiilor ${}^{6}\text{H}_{5/2} \rightarrow {}^{6}\text{P}_{3/2, 5/2}$ si ${}^{6}\text{H}_{5/2} \rightarrow {}^{4}\text{F}_{5/2}, {}^{4}\text{I}_{11/2, 13/2}$. Spectrul a fost inregistrat la temperatura camerei si s-a ilustrat in figura 10 comparativ cu spectrul de excitatie al Sm: CLNGG.

Spectrele de luminescenta pe proba de CNGG dopata cu Sm (3 at%) au fost efectuate la 300K si 10K si obtinute in urma excitarii cu 405nm a lampa Xe. Spectrele de luminescenta (fig 11) prezinta patru benzi distincte de emisie in vizibil: 550 – 580 nm, 580 – 627 nm, 627 - 684 nm si 684-736 nm corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{5/2, 7/2, 9/2, 11/2}$.

Cinetica emisiei nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ pentru diferite concentratii de Sm³⁺ (0.1, 1, si 3 at.%) in CNGG a fost masurata la 300 K urmarind linia 601.2 nm cu excitare la 488 nm si normalizata la intensitatea maxima. Acestea sunt ilustrate in Fig. 12. Timpul mediu de viata al nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ determinat din curba de decay pentru 0.1 at.% Sm in CNGG este de ~ 1.42 ms. Se observa o descrestere a timpului mediu de viata cu cresterea concentratiei de Sm, ceea ce indica prezenta proceselor de transfer de energie intre ionii Sm³⁺.

b) Ionul Dy³⁺

lonul Dy³⁺ este una dintre cele mai bune alegeri pentru investigarea emisiei in VIS. Recent au fost raportate: emisie laser in galben in fibre de sticla [25], emisie in albastru pentru senzori de temperatura [60] sau amplificare optica la 584 nm pentru ionul Dy³⁺ dopat in cristale de niobat de litiu [26]. Au fost raporate proprietatile spectroscopice ale ionului Dy³⁺ in diferite cristale oxidice [27], sticle [28] si ceramici [29].

Dy³⁺: CLNGG si Dy³⁺: CNGG

In cazul probelor CNGG si CLNGG dopate cu Dy (1 at%) s-au efectuat spectre de excitatie (Fig. 13) pentru a observa domeniul de absorbtie UV-VIS al Dy³⁺ in ambele materiale si totodata domeniul de absorbtie favorabil pentru excitarea optica a Dy³⁺. Spectrele de excitatie la temperatura camerei s-au obtinut monitorizand linia de emisie cea mai intensa a Dy³⁺, pozitionata la 573 nm si corespunzatoare tranzitiei ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{13/2}$. In ambele spectre de excitatie se observa o banda mica de transfer de sarcina (CT) in UV situata in domeniul 250-300 nm si mai multe linii de absorbtie corespunzatoare tranzitilor optice ale ionului Dy³⁺ in domeniul UV-VIS. S-a observat ca domeniul cuprins intre 330-400 nm este singurul favorabil pompajului optic.

Spectrele de luminescenta pe probele CNGG si CLNGG dopate cu Dy (3 at%) au fost efectuate la 300K si 10K si obtinute in urma excitarii cu 350 nm din lampa Xe. Spectrele de luminescenta ale ionului Dy³⁺ prezinta trei benzi distincte de emisie in vizibil: 460 - 505 nm, 555 - 605 nm si 645 - 710 nm corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{11/2, 13/2, 15/2}$. Pentru a evidentia efectele de temperatura asupra caracteristicilor spectrale de emisie ale ionilor de Dy³⁺ in CNGG si CLNGG, au fost masurate spectre de emisie la 10K si comparate cu spectrele de emisie la temperetura camerei. (Fig. 14 si 15).

c) Ionul Pr³⁺

Printre ionii de pamanturi rare, ionul Pr^{3+} este deosebit de atractiv datorita tranzitiilor de absorbtie puternice si tranzitiilor de fluorescenta provenite din multipletii strans grupati ${}^{3}P_{0}$, ${}^{3}P_{1}$, ${}^{3}P_{2}$ si ${}^{1}I_{6}$. Cele mai importante tranzitii laser in VIS pentru Pr^{3+} (albastru, verde, galben, portocaliu, rosu) provin de pe nivelul ${}^{3}P_{0}$ [30-34]. Dezvoltarea recenta a diodelor laser GaN in albastru ofera posibilitatea avantajoasa de a pompa materialele dopate cu Pr ca urmare a absorbtiilor puternice corespunzatoare tranzitiilor ${}^{3}H_{4} \rightarrow {}^{3}P_{1,2}$. Progrese in curs de desfasurare privind operarea laser in urma pompajului cu diode laser pe mai multe tipuri de cristale si sticle dopate cu Pr, au fost raportate [34-36].

Pr³⁺: CLNGG si Pr³⁺: CNGG

In cazul probelor CNGG si CLNGG dopate cu Pr (1 at%) s-au efectuat spectre de excitatie pentru a observa domeniul de absorbtie UV-VIS al Pr³⁺ in ambele materiale si totodata domeniul de absorbtie favorabil pentru excitarea optica a ionului Pr³⁺. Spectrele de excitatie (Fig. 16) au fost efectuate la 300K si s-au obtinut monitorizand linia de emisie cea mai intensa a Pr³⁺, pozitionata la 606 nm corespunzatoare tranzitiei ${}^{6}P_{0} \rightarrow {}^{3}H_{4}$.

In ambele spectre de excitatie se observa o banda de transfer de sarcina (CT) in UV situata in domeniul 250-380 nm si un grup de linii corespunzatoare tranzitiilor optice intraconfiguratonale ${}^{3}H_{4} \rightarrow {}^{6}P_{J(0, 1, 2)}$, ${}^{6}I_{J}$. Domeniul de absorbtie cuprins intre 430-510 nm este favorabil pompajului optic.

Spectrele de luminescenta pe probele CNGG si CLNGG dopate cu Pr (0.1 si 3 at%) au fost efectuate la 300 si 10K si obtinute in urma excitarii cu 450 nm din lampa Xe. Spectrele de luminescenta ale ionului Pr³⁺ prezinta sase benzi distincte de emisie in vizibil: 430-475, 480-520, 525-575, 575-650 si 700-745 nm corespunzatoare tranzitiilor indicate pe figurile 17 si 18. Pentru a evidentia efectele de temperatura asupra caracteristicilor spectrale de emisie ale ionilor de Pr³⁺ in CNGG si CLNGG, au fost masurate spectre de emisie la 10K si comparate cu spectrele de emisie la temperatura camerei.

d) Ionul Tb³⁺

lonul Tb³⁺ este un alt candidat excelent pentru emisia in domeniul VIS, datorita tranzitiilor sale intense ${}^{5}D_{3} \rightarrow {}^{7}F_{J}$ si ${}^{5}D_{4} \rightarrow {}^{7}F_{J}$ in albastru si verde [37,38]. Schema de emisie laser in patru nivele a ionului Tb³⁺ il face accesibil pentru obtinerea emisiei laser. In plus, dezvoltarea recenta a diodelor laser GaN cu emisie in ultra-violet (UV)- albastru, poate promova dezvoltarea rapida a laserilor cu ioni Tb³⁺ pentru VIS [39,40].

Tb³⁺: CLNGG si Tb³⁺: CNGG

In cazul probelor CNGG si CLNGG dopate cu Tb (1 at%) s-au efectuat spectre de excitatie (Fig. 19) la temperatura camerei pentru a observa domeniul de absorbtie UV-VIS al Tb³⁺ in ambele materiale si totodata domeniul de absorbtie favorabil pentru excitarea optica a ionului Tb³⁺. S-a monitorizat linia de emisie cea mai intensa, pozitionata la 544 nm corespunzatoare tranzitiei ${}^{5}D_{4} \rightarrow {}^{7}F_{5}$. S-a observat ca in ambele spectre de excitatie exista o banda de transfer de sarcina (CT) in UV situata in domeniul 250-340 nm si o linie de absorbtie corespunzatoare tranzitiei optice ${}^{7}F_{6} \rightarrow {}^{5}D_{4}$. Domeniul de absorbtie cuprins intre 480-500 nm este favorabil pompajului optic.

Spectrele de luminescenta pe probele CNGG si CLNGG dopate cu Tb (3 at%) au fost efectuate la 300K si 10K si obtinute in urma excitarii cu 340 nm din lampa Xe. Spectrele de luminescenta ale ionului Tb³⁺ prezinta patru benzi distincte de emisie in vizibil: 480-500, 535-560, 575-600 si 610-635 nm corespunzatoare tranzitiilor ${}^{5}D_{4} \rightarrow {}^{7}F_{J}$ (J = 3, 4, 5, 6). Pentru a evidentia efectele de temperatura asupra caracteristicilor spectrale de emisie ale ionilor Tb³⁺ in CNGG si CLNGG, au fost masurate spectre de emisie la 10K si comparate cu spectrele de emisie la temperetura camerei ilustrate in figurile 20 si 21.

REFERINTE

2. Sov. Phys. Solid State **30** (1988) 291

3. J. Cryst Growth **311** (2009) 3792

1. Sov. Inorg. Mater. 22 (1986) 1061

4. Sov. J. Quant. Electron. 20 (1990) 246;

5. J. Cryst. Growth 171 (1997) 463;	24. J. Lumin 147 (2014) 23.
6. J. Cryst. Growth 204 (1999) 145	25. Proc. SPIE 7912 (2011) 79120J
7. J. Quant. Electron. 20 (1990) 246	26. Opt. Lett. 37 (24) (2012) 5214
8. Opt. Mat. 16 (2001) 403	27. Opt. Mat. 33 (2010) 196
9. Inorg. Mater. 38 (2002) 390	28. J. Alloy Compd. 582 (2014) 635
10. Opt. Mat. 20 (2002) 197	29. J. Lumin. 132 (2012) 86
11. J. Lumin. 147 (2014) 259	30. J. Alloy Compd. 589 (2014) 88;
12. Opt. Lett. 34 (2009) 151	31. Opt. Lett. 38 (4) (2014) 612;
13. Opt. Express 17 (2009) 19015	32. Opt. Lett. 38 (4) (2014) 455;
14. Opt. Commun. 283 (2010) 567	33. JOSA B, 30 (2) (2013) 302;
15. Laser Phys. 21 (2011) 485;	34. Ceram. Int. 40 (4) (2014) 6261
16. Laser Phys. 21 (2011) 648;	35. Opt. Commun. 290 (2013) 136;
17. Laser Phys. Lett. 7 (2010) 483	36. Opt. Express 20 (18) (2012) 20387
18. J. Appl. Spectr. 62 (1995) 840	37. Opt. Mat. 33 (10) (2011) 1535
19. J. Alloy Compd. 391 (2005) 26	38. J. Alloy Compd. 534 (2013) 100
20. Phys. Stat. Sol., 203 (2006) 2058	39. Opt. Mat. 34 (2012) 1202
21. J. Alloy Compd. 535 (2012) 78	40. Electron. Lett. 46 (2010) 1285
22. Appl. Phys. B 108 (2012) 909	
23. J. Alloy Compd. 588 (2014) 388	

Concluzii

In cadrul acestei etape au fost realizate toate obiectivele propuse si activitatile specificate in propunerea de proiect. S*-au identificat noi sisteme luminescente* bazate pe emisia in vizibil a ionilor de RE³⁺ (Sm, Dy, Pr, Tb) dopate in materiale gazda cu dezordine intrinseca de tip granat de calciu-niobiu-galiu (CNGG) si calciu-litiu-niobiu-galiu (CLNGG).

Astfel:

- Au fost obtinute probe de CNGG si CLNGG dopate cu ionii Sm (0.1, 1 si 3 at %), Dy (0.1, 1 si 3 at %), Pr (0.1, 1 si 3 at %) si Tb (0.1, 1 si 3 at %), folosind tehnica reactiei in faza solida.
- Pe baza masuratorilor spectroscopice de inalta rezolutie la 300 si 10 K (absorbtie, emisie si cinetica emisiei) s-au obtinut date spectrale noi preliminare despre acesti ioni RE³⁺ (Sm, Dy, Pr, Tb) dopati in CNGG si CLNGG.
- Datele spectrale preliminare obtinute confirma faptul ca ionii dopanti selectionati au fost incorporati cu succes in materialele propuse astfel incat permit continuarea investigatiilor cu cresteri de monocristale si obtinerea de ceramici de tipul CNGG si CLNGG dopate cu ioni RE³⁺ (Sm, Dy, Pr, Tb).

VALORIFICAREA REZULTATELOR

I. LUCRARI IN REVISTE COTATE ISI.

1. C. Gheorghe, A. Lupei, S. Hau, F. Voicu, L. Gheorghe, A. M. Vlaicu, A. Strzep, *Compositional dependence of optical properties of* Sm^{3+} -*doped* $Y_3Sc_XA_{15-X}O_{12}$ *polycrystalline ceramics*, trimis spre publicare la Journal of Alloys & Compounds. **IF 2.999.**

II. COMUNICARI LA CONFERINTE INTERNATIONALE

1. C. Gheorghe, A. Lupei, S. Hau, F. Voicu, A. M. Vlaicu, M. Enculescu, L. Gheorghe, *Compositional dependence of optical properties of* Sm^{3+} -*doped* $Y_3Sc_XA_{I_5-X}O_{12}$ *polycrystalline ceramics*, REMAT 2015, 26-28 Octobrie 2015, Wroclaw, Polonia. (poster presentation)

2. S. Hau, C. Gheorghe, A. Lupei, L. Gheorghe, *Optical properties of Sm³⁺: CLNGG polycrystalline ceramics*, REMAT 2015, 26-28 Octobrie 2015, Wroclaw, Polonia. (poster presentation).

30. Noiembrie. 2015

Director proiect: Dr. Cristina GHEORGHE

Raport stiintific

privind implementarea proiectului **Materiale monocristaline si ceramici policristaline alternative pentru laseri in vizibil** in perioada ianuarie-decembrie 2016

Etapa II

Obiective

I. Monocristale laser dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate si co-dopate cu RE³⁺ / PARTIAL.

II. Ceramici policristaline transparente laser dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate si co-dopate cu RE³⁺ / PARTIAL.

Activitati:

I.1 Cresterea Czochralski a monocristalelor.

I.2 Caracterizarea spectroscopica de inalta rezolutie.

I.3 Optimizarea emisiei laser in VIS.

II.1 Obtinerea ceramicilor transparente policristaline.

II.2 Caracterizarea spectroscopica de inalta rezolutie.

Rezultate etapa:

- Probe monocristaline dezordonate si ceramici policristaline de tip CNGG si CLNGG dopate si co-dopate cu ioni RE³⁺.

- Date noi spectrale si de cinetica emisiei.

- Modelarea datelor si determinarea parametrilor spectroscopici caracteristici.

- Sinteza datelor in vederea diseminarii.
- Analiza matematica a datelor experimentale.
- Publicarea in reviste cotate ISI.
- Prezentarea rezultatelor la conferinte internationale.

Scopul investigatiilor din acesta etapa partiala este caracterizarea spectroscopica de inalta rezolutie a monocristalelor de tip CNGG si CLNGG dopate cu ioni de pamanturi rare, Sm³⁺ si Dy³⁺ in scopul evaluarii ca materiale laser sau fosfori in domeniul vizibil. In acelasi timp, s-au investigat si efectele co-doparii cu ioni Ce³⁺ a materialelor de tip CNGG si CLNGG ceramici pentru senzitizarea ionilor Sm³⁺ si Dy³⁺ in scopul cresterii eficientei de emisie in vizibil.

In cadrul Etapei II, activitatile de cercetare efectuate au cuprins:

1. Preparerea si obtinerea de monocristale si probe ceramice.

1.1. Probe monocristaline dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate cu ioni Sm³⁺.

1.2. Probe monocristaline dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate cu ioni Dy³⁺.

1.3. Probe ceramice de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Sm in diverse concentratii.

1.4. Probe ceramice de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Dy in diverse concentratii.

2. Investigarea spectroscopica (statica si dinamica) a probelor obtinute.

2.1. Monocristale de tip Sm:CNGG si Sm:CLNGG.

- Spectre de absorbtie si intensitati de tranzitie.
- Spectre de emisie.

- Cinetica emisiei.
- Modelarea datelor si determinarea parametrilor spectroscopici caracteristici.
- Sinteza datelor in vederea diseminarii.
- Analiza matematica a datelor experimentale.
- 2.2. Monocristale de tip Dy:CNGG si Dy:CLNGG.
 - Spectre de absorbtie si emisie la diverse temperaturi.
 - Interpretarea datelor si determinarea unor parametrii spectroscopici caracteristici.
- 2.3 Ceramici de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Sm in diverse concentratii.
 Spectre de emisie. Interpretarea datelor experimentale.
- 2.4 Ceramici de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Dy in diverse concentratii. - Spectre de emisie. Interpretarea datelor experimentale.

Introducere

Materiale partial dezordonate constituie in prezent o solutie pentru crestera eficientei de pompaj a diodelor laser sau pentru a asigura conditii optime pentru emisie laser in pulsuri ultrascurte. Aceste sisteme laser au benzi largi de absorbtie care se suprapun cu campul de emisie al diodei laser si permit controlul asupra caracteristicilor spectrale ale ionilor activi. Monocristalele de calcium-niobium-gallium-garnet (CNGG) si calcium-lithium-niobium-gallium-garnet (CLNGG) cu structura partial dezordonata au fost intens utilizate ca material gazda pentru diferiti ioni de RE³⁺ (Nd, Yb, Er, Tm) in scopul investigarii caracteristicile spectroscopice si laser [*Laser Phys. Lett.* 5 (2008) 874-878; *J. Cryst. Growth* 311 (2009) 3797-3800; Opt. Commun. 283 (2010) 567-569; Appl. Phys. B 105 (2011) 807-811; Laser Phys. Lett. 9 (2012) 394-397].

 ${\rm Sm}^{3+}$ dopat in monocristale a atras o atentie deosebita ca material laser in domeniul vizibil. Ionul de ${\rm Sm}^{3+}$ ca ion activ pentru laser in vizibil a fost folosit pentru prima oara in cristale de TbF₃ [*Opt. Spectrosc.* **47** (1979) 676-677] si LiTbF₄ [*Advanced Solid-State Lasers*, OSA, Technical Digest, (Optical Society of America, 1995), paper ME273 (1995)] si fibra de sticla [*Electron. Lett.* **24** (1988) 709-711]. Recent, au aparut noi rapoarte pe Sm³⁺ cu operare laser in monocristale de Sm: LiLuF₄ si Sm:SrAl₁₂O₁₉ [*Opt. Express* **20** (2016) 29743]. Din cunostintele noastre, ionul Sm³⁺ dopat in monocristale de CNGG si CLNGG nu au fost inca investigati.

lonul Dy³⁺ este una dintre cele mai bune alegeri pentru investigarea emisiei in VIS. Recent au fost raportate: emisie laser in galben in fibre de sticla [*Proc. SPIE* **7912** (2011) 79120*J*], emisie in albastru pentru senzori de temperatura [*Opt. Lett.* **37** (24) (2012) 5214] sau amplificare optica la 584 nm pentru ionul Dy³⁺ dopat in cristale de niobat de litiu [*Opt. Mat.* **33** (2010) 196]. Au fost raporate proprietatile spectroscopice ale ionului Dy³⁺ in diferite cristale oxidice [*Opt. Mat.* **34** (12) (2012) 2002; *Opt. Mat.* **35** (9) (2013) 1636; *J. Alloy Compd.* **582** (2014) 635 ;], sticle [*J. Lumin.* **132** (2012) 86; Ceram. Int. **39** (7) (2013) 8459; Solid State Sci. **22** (2013) 82; *Opt. Commun.* **315** (2014) 59; *J. Lumin.* **134** (2013) 297] si ceramici [*JECS* **34** (6) (2014) 1511; *J. Phys. Chem. Solids.* **75** (1) (2014) 105; Ceram. Int. **39** (2) (2013) 1723].

REZULATE

1. Preparerea si obtinerea de monocristale:

Probe monocristaline dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate cu ioni Sm³⁺; Probe monocristaline dezordonate de tip CNGG si CLNGG dopate cu ioni Dy³⁺;

Monocristalele de tip Sm:CLNGG, Sm:CNGG; Dy:CLNGG si Dy:CNGG cu concentratii de 3 si 5 at. % ioni dopanti (Sm si Dy) au fost crescute prin metoda de tragere din topitura Czochralski. Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea matricelor gazda s-a facut prin amestecarea intima a CaCO₃, Nb₂O₅ si Ga₂O₃ (in cazul

CNGG) si CaCO₃, Nb₂O₅, Li₂O si Ga₂O₃ (in cazul CLNGG), în proportiile corespunzatoare; a urmat presarea sub forma de pastile si apoi sinterizarea compusilor la o temperatura cu 150 - 200°C mai mica decât temperatura de topire a materialului gazda, ($T_{top} \sim 1480^{\circ}$ C). Pulberile respective au fost apoi cantarite "la cald" conform formulelor stoichiometrice, amestecate prin macinare si presate la rece in pastile cilindrice cu dimensiuni de ~ 45 mm in diametru si ~ 100 mm in lungime. Pastilele rezultate au fost sinterizate timp de 3 ore la 1350°C, iar topirea s-a realizat prin încălzire prin inducție într-un creuzet de platină. Monocristalele de CLNGG pure au fost crescute în aer cu o viteză de tragere de 2 mm / h și o rotație viteză de 20 rotații pe minut. Cristalele au fost crescute de folosind o amorsa de cristal orientata <111>. Cristalele obtinute sunt transparente cu o culoare galben-maronie. După recoacere la 1200°C timp de 1 oră în aer, cristalele devin galben.

Monocristalele de tip Sm:CLNGG, Sm:CNGG; Dy:CLNGG si Dy:CNGG obtinute sunt de calitate optica buna pe toata lungimea lor. Au fost obtinute 4 monocristale de tip Sm: CLNGG, Sm: CNGG dopate cu 3 si 5 at.% Sm³⁺ si 4 monocristale de tip Dy: CLNGG, Dy: CNGG dopate cu 3 si 5 at.% Dy³⁺. Patru dintre ele sunt ilustrate in figurile 1a si 1b.

Fig. 1 a) Moncristale Sm:CNGG si Sm:CLNGG obtinute prin metoda Czochralski. b) Moncristale Dy:CNGG si Dy:CLNGG obtinute prin metoda Czochralski.

2. Investigarea spectroscopica (statica si dinamica) a monocristalelor

2.1. Monocristale de tip Sm:CNGG si Sm:CLNGG. Spectre de absorbtie si intensitati de tranzitie

Monocristalele cu 5 at. % Sm dopat in CNGG si CLNGG au fost investigate prin spectroscopie de inalta rezolutie la diverse temperaturi. Au fost inregistrate si analizate spectre de absorbtie la temperatura camerei pentru cristalele de 5 at.% Sm:CNGG si 5 at.% Sm:CLNGG. Cea mai intensa linie de absorbtie a ionului Sm³⁺ este atribuita unui grup de tranzitii care contine tranzitia permisa de spin ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}P_{3/2}$, ${}^{6}P_{5/2}$, cu maximul de absorbtie centrat la ~ 405.5 nm (Fig. 2).

Valorile pentru sectiunile eficace de absorbtie la ~ 405.5 nm sunt 2.2×10^{-20} cm² si 2.8×10^{-20} cm² pentru CNGG, respectiv pentru CLNGG. Valorile obtinute sunt mai mari decat valorile 1.07×10^{-20} cm² obtinute la 410 nm corespunzatoare Sm:GGG [*J. Cryst. Growth* **331** (2011) 83-86] si 1.29×10^{-20} cm² la 405 nm in cazul Sm: (Ca, Mg, Zr) GGG [*J. Alloy. Compd.*

491 (2010) 618-622], si mai mici decat 3.87×10⁻²⁰ cm² la 408 nm pentru Sm³⁺:GdVO₄ [*J. Alloy. Compd.* **467** (2009) 366-369].

Fig. 2 Sectiunea eficace de absortbtie a Sm³⁺ dopat in cristale CNGG si CLNGG.

Valoarea largimii la semi-inaltime (FWHM) pentru banda de absorbtie la 405.5 nm este ~ 3 nm pentru ambele cristale ceea ce le face adecvate pentru pompaj optic efficient cu diode laser de InGaN/GaN. Coeficientul efectiv de segregare al ionilor Sm³⁺ dopati in monocristalele de CNGG si CLNGG a fost luat in considerare ca fiind k_{eff} ≈ 0.69 conform *K. Shimamura et. all* [*Jpn. J. Appl. Phys.* **34** (1995) 4894-4897]. Au fost calculate valorile concentratiei acceptorilor $N_A = 4.236 \times 10^{20}$ ioni×cm⁻³ (Sm:CNGG) si respectiv $N_A = 4.232 \times 10^{20}$ ioni×cm⁻³ (Sm:CLNGG).

Monocristalele cu structura partial dezordonata de Sm:CNGG si Sm:CLNGG contin trei tipuri de pozitii cationice: dodecaedrice (*c*), octaedrice (*a*), si tetraedrice (*d*). Ionii Sm³⁺ inlocuiesc cationii de Ca²⁺ in pozitii (*c*), in timp ce Nb⁵⁺ si Li⁺ ocupa pozitiile (*a*) iar Ga³⁺ poate ocupa ambele pozitii (*d*) si (*a*). Prezenta cationilor cu diferite sarcini electrice sau raze ionice in diferite sfere de coordinatie cationice in jurul ionilor Sm³⁺ in CNGG si CLNGG induce o structura multicentrica a spectrelor optice si largimi neomogene ale liniilor. Alte efecte aditionale similare pot fi determinate de perturbatiile campului cristalin în interiorul ansamblurilor statistice ale ionilor dopanti în pozitiile cristalografice apropiate, cum ar fi perechile vecinilor apropiati datorate diferentelor de sarcina intre ionii de Sm³⁺ si substitutia ionilor Ca²⁺. Pentru a scoate in evidenta gradul de dezordine ridicat in CNGG si CLNGG, am comparat spectrele de absorbtie ale ionilor Sm³⁺ dopati in aceste cristale cu datele noastre obtinute pe Sm:YAG ceramic [*Rom. Rep. Phys.* 63 (2011) 817-822]. Doua dintre tranzitiile in IR ale Sm³⁺ sunt illustrate in Fig. 3.

Datorita dezordinii partiale a cristalelor de CNGG si CLNGG liniile de absorbtie ale Sm^{3+} in tranzitiile ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{7/2}$ si ${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{9/2}$ sunt asimetrice, au largiri neomogene si sunt deplasate catre energii mici (red shift) fata de cele ale Sm dopat in YAG ceramic. In cazul CNGG si CLNGG rezolutia spectrala este pierduta si forma liniei acopera toate liniile date de centri neechivalenti ai Sm^{3+} . Astfel, nivelele de energie au fost atribuite pentru Sm^{3+} "quasicenter". Atribuirile nivelelor de energie pentru multipleti au fost facute urmand calculele efectuate pentru Sm^{3+} in YAG [*Phys. Rev. B* **60** (23) (1999) 645-653].

Fig. 3. Spectre de absorbtie la 10K in IR ale Sm dopat in YAG, CNGG si CLNGG

Spectrele de absorbtie ale ionilor Sm³⁺ (5 at.%) dopati in cristalelCNGG si CLNGG au fost masurate in domeniul spectral 3500 - 28000 cm⁻¹ (Fig. 4ab) si analizate pe baza teoriei Judd-Ofelt (J-O) [*Phys. Rev.* **127** (1962) 750-761; *J. Chem. Phys.* **37** (1962) 511-520]. Aceasta metoda este folosita la scara larga [*IEEE J. Quantum Electron.* **10** (1974) 450-457; *J. Appl. Phys.* **103** (2008) 083116; *A. Ikesue, J. Appl. Phys.* **105** (2009) 123110] pentru a calcula taria liniei pentru tranzitiile de dipol electric (ED) intre multipleti ionilor de pamanturi rare dopati in solide.

Fig. 4. Spectre de absorbtie la 300K ale Sm³⁺ dopat in cristale de a) CNGG si b) CLNGG

Deoarece modelul J-O, poate fi găsit în literatura de specialitate, noi oferim doar rezultatele obținute în urma analizei J-O pe monocristale de Sm: CNGG și Sm: CLNGG. Pe baza unor valori experimentale a indicilor de refractie pentru monocristale de CNGG [Opt. Lett. **17** (3) (1992) 201-203; Opt. Express **15** (15) (2007) 9464-9469] si CLNGG [*Opt. Mater.* **20** (2002) 197-209] si cu ajutorul unui program aplicat pe baza ecuatiilor Sellmeier am obtinut o curba de dispersie a indicilor de refractie pentru ambele cristale. Taria oscilatorului este construita ca o functie a elementelelor de matrice ale operatorilor tensorului unitate data in Ref. [*J. Chem. Phys.* **49** (1968) 4424-4442] pentru toate tranzitiile care contribuie la benzile de absorbtie si afost utilizata in procedura de fitare pentru a obtine parametri Ω_t (t = 2, 4, 6). Valorile parametrilor Ω_t (t = 2, 4, 6) pentru fiecare cristal sunt incluse in Tabelul I. Ordinea parametrilor J-O, $\Omega_4 > \Omega_2 > \Omega_6$ este asemanatoare cu cea observata pentru Sm³⁺ -dopat in cristale oxidice dezordonate [*J. Alloys Compd.* **536** (2012) 20-25; *J. Alloys Compd.* **391** (2005) 26-32; *Opt. Mater.* **34** (2012) 845-849] (Tabelul I).

Materiale	Ω₂×10 ⁻²⁰ (cm²)	Ω ₄ ×10 ⁻²⁰ (cm ²)	Ω ₆ ×10 ⁻²⁰ (cm ²)	Referinte
Sm:CNGG	3.06	3.89	2.6	Acesta lucrare
Sm:CLNGG	4.19	4.4	2.49	Acesta lucrare
Sm:CaNb ₂ O ₆	6.33	6.49	3.72	J. Alloys Compd. 536 (2012) 20-25
Sm:LiNbO₃	2.11	4.5	1.45	J. Alloys Compd. 391 (2005) 26-32
Sm:Mg:LiNbO₃	1.86	2.82	1.19	Opt. Mater. 34 (2012) 845-849
Sm:Zn:LiNbO ₃	1.68	2.72	1.12	Opt. Mater. 34 (2012) 845-849

Tabel I. Parametrii de intensitate J-O pentru Sm³⁺ dopat in diferite cristale.

Utilizand parametri JO obtinuti am calculat rata tranzitiilor radiative, raportul de ramificare al luminescentei si timpul de viata radiativ al nivelului excitat ${}^{4}G_{5/2}$. Luand in calcul ca sunt cateva tranzitii de pe nivelul ${}^{4}G_{5/2}$ care satisfac regulile de selectie pentru tranzitiile de dipol magnetic (MD), J = 0, 1 a fost calculata si probabilitatea de emisie spontana pentru dipol magnetic. In cazul tranzitiilor ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{5/2}$ si ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{3/2}$ ale Sm³⁺ poate fi observat faptul ca sunt tranzitii dominate de MD. O tranzitie MD nu se schimba cu vecinatatea inconjuratoare dar o tranzitie de ED este foarte receptiva la campul cristalin. Intensitatea raportului intre tranzitia de ED si MD poate fi folosita pentru a masura simetria locala a ionilor trivalenti dopati.

Monocristale de tip Sm:CNGG si Sm:CLNGG. Spectre de emisie

Spectrele de emisie pentru cristalele cu (5 at.%) Sm³⁺ dopat in CNGG si CLNGG dezvaluie trei benzi de emisie importante in domeniul vizibil : 550 - 580 nm, 580 - 630 nm, si 630 - 680 nm corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{5/2}$, ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{7/2}$ si respectiv ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{9/2}$. Maximul de la 615 nm corespunzator tranzitiei ${}^{4}G_{5/2} \, {}^{6}H_{7/2}$ are o intensitate mai mare la 300K pentru ambele cristale (Fig. 5 (a) si (b)).

Fig. 5: Spectre de emisie la 300K si 10K ale Sm³⁺dopat in monocristale de a) CNGG si b) CLNGG

Sectiunea eficace de emisie (σ_{em}) este un parametru optic fundamental folosit pentru a caracteriza mediul laser activ. Din spectrul de emisie la 300 K provenit de la nivelul ${}^{4}G_{5/2}$ al Sm³⁺, σ_{em} poate fi evaluata prin formula Fuchtbauer–Ladenburg (FL) $\sigma(\lambda) = \frac{\lambda^{5}A(J \rightarrow J')}{8\pi n^{2}c} \frac{I(\lambda)}{\int \lambda I(\lambda) d\lambda}$, unde $I(\lambda)$ este intensitatea emisiei la lungimea de unda λ , *A* ($J \rightarrow J'$) probabilitatea de emisie spontana a nivelului initial ${}^{4}G_{5/2}$ pe nivelul terminal ${}^{6}H_{J}$, *c* este viteza luminii si *n* este indicele de refractie. Maximele sectiunii eficace de emisie corespund tranzitiilor de la ${}^{4}G_{5/2}$ pe nivelele Sm^{3+ 6}H_{5/2}, ${}^{6}H_{7/2}$ si ${}^{6}H_{9/2}$ in CNGG si CLNGG sunt sumarizate in Tabelul II.

Compusi	$\begin{array}{c} \text{Transition from} \\ {}^{4}\text{G}_{5/2} \rightarrow \end{array}$	$\overline{\lambda}$ (nm)	$\sigma_{em} \times 10^{-21} \mathrm{cm}^2$	Referinte
	⁶ H _{5/2}	567	0.187	
Sm: CNGG	⁶ H _{7/2}	615	0.87	Aceasta lucrare
	⁶ H _{9/2}	662	0.63	
	⁶ H _{5/2}	567	0.184	
Sm: CLNGG	⁶ H _{7/2}	615	1	Aceasta lucrare
	⁶ H _{9/2}	663	0.79	
Sm: GdVO ₄	⁶ H _{7/2}	604	0.9	J. Alloy. Compd. 467 (2009) 366
Sm:CaNb ₂ O ₆	⁶ H _{7/2}	610	2.42	J. Alloys Compd. 536 (2012) 20
Sm:LiNbO ₃	⁶ H _{7/2}	617	0.82	J. Alloys Compd. 391 (2005) 26

Tabelul II. Sectiuni eficace de emisie ale principalelor linii de emisie ale Sm (5 at %) in monocristale de CNGG si CLNGG si in alti compusi.

Valoarea cea mai mare a sectiunii eficace de emisie a fost obtinuta in cazul cristalului Sm:CLNGG pentru tranzitiile ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{7/2}$ si ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{9/2}$ la 615 nm respectiv 662 nm. Valoarea obtinuta pentru sectiunea eficace de emisie a Sm³⁺ corespunzatoare tranzitiei ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{7/2}$ este atractiva pentru aplicatiile laser avand caracteristica de parguri joase ceea ce indica faptul ca aceste cristale pot fi promitatoare ca materiale laser pentru domeniul portocaliu. Din spectrele de absorbtie si de emisie la temperaturi joase s-a determinat o schema partiala de nivele a ionului Sm³⁺ dopat in CNGG si CLNGG. S-au mai calculat baricentrul nivelului (B_c) si despicarea maxima (ΔE) intre nivelele Stark ale Sm³⁺, toate aceatea fiind puse in Tabel III.

Tabel In Conoma partiala a Involoior do chorgio dio cini in monocinicato do cinico di centero.
--

Nivel	Sm:CNGG	B _c (cm ⁻¹⁾	ΔE (cm ⁻¹⁾	Sm:CLNGG	B _c (cm ⁻¹⁾	ΔE (cm ⁻¹⁾
⁶ H _{5/2}	0, 98, 228	109	228	0, 106, 233	113	233
⁶ H _{7/2}	1016, 1190, 1289, 1362	1214	346	1019, 1191, 1299, 1368	1219	349
⁶ H _{9/2}	2238, 2339, 2408, 2491, 2543	2404	305	2244, 2352, 2417, 2525, 2555	2419	311
⁶ H _{11/2}	3547, 3634, 3708, 3768, 3815, 3853	3721	306	3552, 3635, 3707, 3782, 3829, 3892	3733	340
⁶ F _{5/2}	7215, 7269, 7298	7261	83	7218, 7271, 7303	7264	85
⁶ F _{7/2}	8062, 8084, 8101, 8185	8108	123	8065, 8084, 8100, 8183	8108	118
⁶ F _{9/2}	9208, 9227, 9253, 9262, 9304	9251	96	9216, 9247, 9257, 9296, 9313	2566	97
⁶ F _{11/2}	10546, 10566, 10589, 10639, 10660, 10674	10612	128	10547, 10567, 10590, 10640, 10660, 10675	10613	128
⁴ G _{5/2}	17630, 17908, 18018	17852	388	17633, 17909, 18017	17853	384
⁴ F _{3/2}	18834, 18846	18840	12	18838, 18850	18844	12

Diferenta intre nivelele de energie ale Sm³⁺ in ambele cristale este mica incepand cu nivelul fundamental si continuand in domeniul vizibil. In unele cazuri nivelele de energie au fost obtinute prin descompunerea liniilor de absorbtie si emisie. Efectele perturbatiilor campului cristalin asupra nivelelor Stark ale ionului Sm³⁺ poate fi observata in domeniul IR unde toate nivelele Stark sunt situate la energii joase in comparatie cu Sm:YAG [*Phys. Rev. B* **60** (23) (1999) 645].

Monocristale de tip Sm:CNGG si Sm:CLNGG. Cinetica emisiei.

Cinetica emisiei nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ al Sm³⁺ dopat in monocristale CNGG si CLNGG la 300 K a fost masurata urmarind linia de emisie de la 615 nm cu excitatie la 405 nm. Experimentul a fost efectuat pe probe de CNGG si CLNGG cu concentratii de 0.1 si 5 at. % Sm. Pentru concentratii mici de Sm³⁺ (0.1 at. %) masuratorile de cinetica luminescentei au fost facute pe probe policristaline sinterizate de Sm:CNGG si Sm:CLNGG. Curbele decay normalizate la intensitati maxime sunt prezentate in Fig. 6 (a) si (b).

Timpul de viata al luminescentei nivelului ⁴G_{5/2} al Sm³⁺ inregistrat pe Sm:CNGG cu 0.1 si 5 at% Sm³⁺ este neexponential si contine o parte neexponentiala urmata de una aproape exponentiala și un timp de viata considerabil mai mic, ceea ce presupune că rata de cross-relaxare este mai mare decât rata de migrare a energiei.

Fig. 6 Curbe decay ale luminescentei nivelului ⁴G_{5/2} al Sm³⁺ la 300K a) Sm:CNGG si b) Sm:CLNGG

Curbele exponentiale ale timpilor de viata, I(t) sunt evaluate folosind o functie dubluexponentiala care poate fi descrisa de ecuatia urmatoare : $I(t) = A_1 e^{(-t/\tau_1)} + A_2 e^{(-t/\tau_2)}$ unde A_1 si A_2 sunt amplitudinile componentelor timpilor de viata, τ_1 si τ_2 sunt timpii de viata ai fluorescentei care contribuie la timpul de viata mediat. Timpul mediu de viata poate fi calculate folosind ecuatia $t_{av} = \frac{A_1\tau_1^2 + A_2\tau_2^2}{A_1\tau_1 + A_2\tau_2}$ [Chem. Phys. Lett. **480** (2009) 237-242] valorile

obtinute fiind t_{av} =1.56 ms pentru 0.1 at. % respectiv t_{av} =1 ms pentru 5 at. %. Timpul de viata radiativ al nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ pentru Sm:CNGG este τ_{rad} = 1.58 ms. Acest fapt denota ca pentru concentatii mici de Sm³⁺ timpul de viata al nivelului ${}^{4}G_{5/2}$ este datorat in principal tranzitiilor radiative. In cazul Sm:CLNGG, ambele curbe ale timpilor de viata pentru 0.1 si 5 at.% Sm sunt neexponentiale. Medierea timpului de viata al fluorescentei pentru 0.1 at % Sm dopat in CLNGG, calculat cu formula de mai sus a fost determinat ca fiind 1.495 ms. Valorile timpului de viata al luminescentei coincide cu cel pentru timpul de viata radiativ τ_{rad} = 1.5 ms calculat prin analiza Judd-Ofelt. Pentru 5 at. % Sm dopat in CLNGG timpul de viata radiativ τ_{rad} = 1.5 ms.

La concentratii mari ale ionilor Sm³⁺ dinamica de relaxare a nivelul metastabil ${}^{4}G_{5/2}$ poate fi afectată de emisiile neradiative care se manifesta prin mai multe canale de procese de cross-relaxare, unde rata de cross-relaxare este mai mare decât rata de migrare de energie. Dependența cineticii emisiei de concentratia de Sm³⁺ indică faptul că diminuarea energiei se datorează transferul rezonant de energie prin două tipuri diferite de procese de cross-relaxare în fiecare cristal: (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{9/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$) si (${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{11/2}$): (${}^{6}H_{5/2} \rightarrow {}^{6}F_{5/2}$): (${}^{6}H_{5$

Curba de decay non-exponențială da posibilitatea de a determina natura interacției ion-ion (dipol-dipol DD, dipol-quadrupol DQ sau quadrupol-quadrupol QQ). Astfel timpul de viata al fluorescenței pentru concentrații mari a fost analizat cu modelul Inokuty-Hirayama (I-H) [*J. Chem. Phys.* **43** (1965) 1978-1989]. Conform acestui model, intensitatea fluorescenței

poate fi descrisa de formula:
$$\Phi(t) = A \times \exp \left[-\frac{t}{\tau_0} - \frac{4\pi}{3}\Gamma\left(1 - \frac{3}{s}\right)N_A R_0^3\left(\frac{t}{\tau_0}\right)^{\frac{3}{s}}\right]$$
 unde $\Phi(t)$ este

intensitatea emisiei dupa excitare in pulsuri scurte, *A* este amplitudinea, r_0 este timpul de viata al donorilor in absenta acceptorilor, *s* este mecanismul de interactive multipolara (6 pentru dipole-dipole, 8 pentru dipole - quadrupol, 10 pentru quadrupol - quadrupol), $\Gamma(x)$ este functia Euler, N_A este concentratia acceptorilor si R_0 este distanta cristica de transfer. Cu ajutorul modelulului I-H cea mai buna fitare experimentala a curbelor de decaya fost obtinuta pentru *s* = 6 (Fig. 6 (a) si (b)).

Microparametrul de interactie donor-acceptor microscopic a fost calculat ca fiind $C_{DA} = 0.53 \times 10^{-40} \text{ cm}^6 \text{s}^{-1}$ pentru Sm:CNGG si $C_{DA} = 0.7 \times 10^{-40} \text{ cm}^6 \text{s}^{-1}$ in cazul Sm:CLNGG. Valorile calculate pentru microparametrul C_{DA} pentru CNGG si CLNGG are acelasi ordin de marime ca cel calculat in cazul Nd:YAG [*Phys. Rev. B* **51** (1) (1995) 8-17] unde C_{DA} a fost estimat ca fiind 1.85×10⁻⁴⁰ cm⁶s⁻¹.

2.2.Monocristale de tip Dy:CNGG si Dy:CLNGG. Spectre de absorbtie si emisie.

Spectrele de absorbtie atat la 300K, cat si temperaturi joase (10K) au fost masurate pe un domeniu extins de lungimi de unda cuprins intre 6500 si 28000 cm⁻¹. In Fig. 6 sunt prezentate spectrele de absorbtie ale Dy (5 at. %.) in CLNGG din domeniul IR si VIS-UV.

Fig. 6 Spectre de absorbtie la 10 K ale Dy (5 at. %.) in CLNGG din domeniul IR si VIS-UV

Cele mai intense linii de absorbtie sunt in jur de 450 nm si 390 nm, ambele domenii fiind interesante pentru pompajul cu diode laser in albastru violet. Intensitatea relativ mica a liniilor de absorbtie in domeniul vizibil intre 375 – 500 nm poate fi asociata cu tranzitiile de spin interzise ${}^{6}H_{15/2} \rightarrow {}^{4}F_{9/2}, {}^{4}I_{15/2}, {}^{4}G_{11/2}$ and ${}^{6}H_{15/2} \rightarrow {}^{4}F_{7/2} + {}^{4}I_{13/2} + {}^{4}M_{21/2} + {}^{4}K_{17/2}$.

de spin interzise ${}^{6}H_{15/2} \rightarrow {}^{4}F_{9/2}$, ${}^{4}I_{15/2}$, ${}^{4}G_{11/2}$ and ${}^{6}H_{15/2} \rightarrow {}^{4}F_{7/2} + {}^{4}I_{13/2} + {}^{4}M_{21/2} + {}^{4}K_{17/2}$. Spectrele de emise la 300 si 10K in albastru (450 - 500 nm), galben (550 - 600 nm) si rosu (650 - 700 nm) corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{15/2}$, ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{13/2}$ respectiv ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{11/2}$ sunt ilustrate in Fig. 7ab. Se observa ca emisia in galben ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{13/2}$ este mult mai intensa decat in albastru ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{15/2}$ pe nivelul fundamental si tranzitia in rosu ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{11/2}$.

Fig. 7 ab) Spectre de emisie pentru 5 % Dy : CNGG si CLNGG cristale masurate la 300K si 10K in vizibil.

Pe baza spectrelor de absorbtie si emisie la 10 si 300K a fost obtinuta o schema de nivele pentru Dy³⁺ in CLNGG comparat cu Dy³⁺:YAG ceramic (Tabel 2).

Tabel III Schema partiala a nivelelor de energie	ale Dy ³⁺ dopat in CLNGG monocristal.
--	--

Multipleti	Dy:YAG	Dy:CLNGG		
spectrali	(cm ⁻¹)	(cm ⁻¹)		
⁶ H _{15/2}	0, 59, 101, 175, 233, 741	0, 75, 107, 140, 270, 398, 453, 555		
⁶ ц	3666, 3690, 3798, 3820, 3876, 3920,	3441, 3512, 3560, 3640, 3741, 3804,		
T13/2	4046	3825		
⁶ H _{11/2}	5926, 5953, 6043, 6088, 6102, 6315	5599, 5758, 5866, 5984, 6178, 6357		
⁶ H _{9/2} + ⁶ F _{11/2}	7641, 7674, 7743, 7761, 7803, 7910,	7716, 7749, 7785, 7821, 7849, 7916,		
	7942, 7965, 7995, 8219, 8284	7946, 7980, 8020, 8189, 8250		
⁶ ц , ⁶ ⊏	9008, 9041, 9075, 9123 (9308), 9318,	9029, 9059, 9109, 9200, 9267, 9300,		
Π _{7/2} + F _{9/2}	9333, 9367, 9380, 9656	9333, 9391, 9609		
⁶ H _{5/2}	10248, 10351, 10495	9964, 10396, 10684		
⁶ H _{7/2}	11046, 11235, 11266, 11310	11043, 11079, 11232, 11276		
⁶ F _{5/2}	12488, 12516, 12666	12465, 12513, 12658		
⁶ F _{3/2}	13349, 13356	13319, 13370		
⁶ F _{1/2}	13796	13804		
⁶ F _{9/2}	20955, 20993, 21154, 21218, 21648	20948, 20994, 21137, 21548		

1. Preparerea si obtinerea de probe ceramice.

1.3. Probe ceramice de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Sm cu diverse concentratii;

1.4. Probe ceramice de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Dy cu diverse concentratii;

Compusii de tip Sm³⁺, Ce³⁺: CLNGG au fost obtinuti prin reactie in stare solida. Pentru obtinerea acestor compusi a fost necesara prepararea si sinterizarea matricii gazda CLNGG, prepararea si sinterizarea dopantilor SmLNGG si CeLNGG iar in final prepararea si sinterizarea compusilor co-dopati de tip Sm-Ce: CLNGG. Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea matricii gazda s-a facut prin amestecarea intima a CaCO₃, Li₂O₃, Nb₂O₅ si Ga₂O₃, în proportiile corespunzatoare; a urmat presarea sub forma de pastile si apoi sinterizarea compusilor la o temperatura cu 150 - 200°C mai mica decât temperatura de topire a materialului gazda, (T_{top} ~ 1480°C). Diagrama de sinterizare este prezentata in figura 6. Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea dopantilor s-a facut prin amestecarea intima a Ga2O3, Nb2O5, Li2O si Sm2O3 (in cazul SmLNGG) si Ga₂O₃, Nb₂O₅, Li₂O si CeO₂ (in cazul CeLNGG), urmand acelasi tip de tratament de sinterizare ca in cazul materialul gazda. Dupa aceea, matricea gadza CLNGG s-a dopat cu concentratii de 0.1 at % SmLNGG si codopat cu concentratii de 0.01, 0.02, 0.03, 0.04, 0.05, 0.06, 0.07, 0.08, 0.09 si 0.1 at % CeLNGG, urmand a fi sinterizate la 1300°C. Asftel, au fost obtinute probe de CLNGG dopate cu ioni Sm³⁺ 0.1 at % si co-dopate cu ioni Ce^{3+} de la 0.01 ÷ 0.1 at %.

Compusii de tip Dy³⁺, Ce³⁺: CLNGG au fost obtinuti prin reactie in stare solida. Pentru obtinerea acestor compusi a fost necesara prepararea si sinterizarea matricii gazda CLNGG, prepararea si sinterizarea dopantilor DyLNGG si CeLNGG iar in final prepararea si sinterizarea compusilor co-dopati de tip Dy-Ce: CLNGG.

Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea matricii gazda s-a facut prin amestecarea intima a CaCO₃, Li₂O₃, Nb₂O₅ si Ga₂O₃, în proportiile corespunzatoare; a urmat presarea sub forma de pastile si apoi sinterizarea compusilor la o temperatura cu 150 - 200°C mai mica decât temperatura de topire a materialului gazda, (T_{top} ~ 1480°C). Diagrama de sinterizare este prezentata in figura 8. Prepararea si sinterizarea materiilor prime pentru obtinerea dopantilor s-a facut prin amestecarea intima a Ga₂O₃, Nb₂O₅, Li₂O si Dy₂O₃ (in cazul DyLNGG) si Ga₂O₃, Nb₂O₅, Li₂O si CeO₂ (in cazul CeLNGG), urmand acelasi tip de tratament de sinterizare ca in cazul materialul gazda. Dupa aceea, matricea gadza CLNGG s-a dopat cu concentratii de 0.1 at % DyLNGG si codopat cu concentratii de 0.01, 0.02, 0.03, 0.04, 0.05, 0.06, 0.07, 0.08, 0.09 si 0.1 at % CeLNGG, urmand a fi sinterizate la 1300°C. Asftel, au fost obtinute probe de CLNGG dopate cu ioni de Dy³⁺ 0.1 at % si co-dopate cu ioni Ce³⁺ de la 0.01 ÷ 0.1 at %.

Fig.8 Diagrama de sinterizare

2.3 Ceramici de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Sm in diverse concentratii; Spectre de emisie. Interpretarea datelor experimentale.

S-au efectuat spectre de emisie la temperatura camerei pe probe de CLNGG dopate cu diverse concentratii de Sm si Ce. Pentru inceput s-a investigat spectrul de emisie in domeniul spectral 400 – 675 nm la temperatura camerei si 10K al Ce³⁺ dopat in 3 at. % Ce:CLNGG ceramic. Ca sursa de pompaj s-a folosit lampa cu Xe cu filtru interferential 275-375 nm (Fig. 9). Figura insertata reprezinta spectrul de emisie al Ce³⁺ in alt material, luat ca referinta [*H.Yu et. Al. Opt. Comm. 317 (2014) 78-82*].

Fig. 9. Spectrul de emisie al Ce³⁺ dopat in Ce:CLNGG ceramic.

In acest scop s-a ales o concentratie mica de ioni Sm^{3+} (0.1 at.%) si s-a variat concentratia de Ce³⁺ in intervalul (0.01 ÷ 0.1) at. %. Ca sursa de excitare pentru Sm³⁺ s-a folosit lampa cu Xe cu filtru interferential la 405 nm. In Fig. 10 sunt ilustrate spectrele de emisie ale Sm³⁺ in domeniul vizibil 500 – 750 nm.

Fig. 10. Spectre de emisie ale ionului Sm³⁺ in probe ceramice co-dopate de CLNGG cu 0.1 at. % Sm si concentartie variata de Ce.

S-au comparat spectrele de emisie ale Sm in proba CLNGG simplu dopata, CLNGG:Sm (0.1at.%) si spectrele de emisie ale Sm in probele de CLNGG co-dopate cu Sm (0.1 at.%) si Ce (0.01÷0.1 at.%). Din spectrele de emisie in urma co-doparii cu ioni Ce³⁺ se observa efectele transferului de energie Ce \rightarrow Sm prin cresterea intensitatii liniilor de emisie ale Sm³⁺ in toate cele patru tranzitii de interes, ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{5/2}$, (550 - 580 nm), ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{7/2}$ (590 - 620 nm), ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{9/2}$ (645 - 670 nm), si respectiv ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{11/2}$ (680 - 750 nm). In domeniul 480 - 520 nm se observa liniile de emisie ale Ce³⁺ corespunzatoare tranzitiei 5*d* – 4*f* (${}^{2}F_{5/2}$). Din grafic se observa ca cea mai eficienta concentratie de Ce³⁺ este 0.02 at. %. La concetratii mai mari de ioni Ce³⁺, intesitatile liniilor de emisie ale Sm scad, apare quencing-ul emisiei Sm³⁺ datorita transferului eficient de energie atat intre ionii Sm-Sm cat si Sm-Ce.

Dupa ce s-a stabilit concetratia optima de Ce (0.02 at. %), s-au preparat probe ceramice de CLNGG dopate cu 0.02 at % si cu o concentratie variata de Sm³⁺, incepand de la 1 at.% pana la 10 at. %. In Fig. 11 sunt ilustrate spectrele de emisie ale Sm³⁺ in domeniul vizibil, obtinute in urma excitarii cu 405 nm la temperatura camerei. S-a constatat ca pana la concentratii de 3 at.% Sm, intensitatile liniilor de emisie cresc. La concetratii mai mari de 3 at.% Sm³⁺, intesitatile liniilor de emisie ale Sm scad, apare quencing-ul emisiei Sm³⁺ datorita transferului eficient de energie atat intre ionii Sm-Sm cat si Sm-Ce. In urma acestor experimente s-au stabilit concentratiile optime atat de dopant, Sm³⁺ cat si de co-dopant Ce³⁺ pentru a obtine emisie eficienta in vizibil.

Fig. 11. Spectre de emisie ale ionului Sm³⁺ in probe ceramice co-dopate de CLNGG cu 0.02 at. % Ce si concentratie variata de Sm.

2.4 Ceramici de tip CNGG si CLNGG co-dopate cu ioni Ce si Dy in diverse concentratii; Spectre de emisie. Interpretarea datelor experimentale.

S-au efectuat spectre de emisie ale Dy³⁺ la temperatura camerei pe probe de CLNGG dopate cu diverse concentratii de Dy si Ce (Fig. 12). Ca sursa de pompaj s-a folosit lampa cu Xe cu un filtru interferential la 350 nm. Pentru exeprimentele de transfer de energie s-a pornit de la o concentratie mica de ioni Dy³⁺ si anume 0.1 at % si s-a variat concentratia de ioni Ce³⁺ incepand de la 0.01 at.% pana la 0.1 at.%.

Fig. 12. Spectre de emisie ale ionului Dy³⁺ in probe ceramice co-dopate de CLNGG cu 0.1 at. % Dy si concentartie variata de Ce.

Din spectrele de emisie ale Dy³⁺ in urma co-doparii cu ioni Ce³⁺ se observa efectele transferului de energie Ce \rightarrow Dy prin cresterea intensitatii liniilor de emisie ale Dy³⁺ in toate cele trei tranzitii de interes: albastru (450 - 500 nm), galben (550 - 600 nm) si rosu (650 - 700 nm) corespunzatoare tranzitiilor ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{15/2}$, ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{13/2}$ respectiv ${}^{4}F_{9/2} \rightarrow {}^{6}H_{11/2}$. Tranzitiile in albastru (450 - 500 nm) si galben (550 - 600 nm) sunt cele mai influentate de transferul Ce \rightarrow Dy. Astfel, din grafic se observa ca cea mai eficienta concentratie de Ce³⁺ este 0.9 at. %. La concetratie mai mare de Ce³⁺, intesitatile liniilor de emisie ale Dy scad, iar in domeniul 450 - 500 nm se observa liniile de emisie ale Ce³⁺ corespunzatoare tranzitiei 5*d* – 4*f* (${}^{2}F_{5/2}$).

In urma acestor experimente s-au stabilit concentratiile optime atat de dopant, Sm³⁺, respectiv Dy³⁺, cat si de co-dopant Ce³⁺ in CLNGG pentru a obtine emisie eficienta in vizibil.

3. Concluzii

In cadrul fazei s*-au identificat noi sisteme luminescente* bazate pe emisia in vizibil a ionilor de Sm³⁺ si Dy³⁺ simplu dopate si co-dopate cu ioni Ce³⁺ in materiale gazda cu dezordine intrinseca de tip granat de calciu-niobiu-galiu (CNGG) si calciu-litiu-niobiu-galiu (CLNGG) sub forma de cristale cat si ceramici.

- Au fost crescute prin metoda Czochralski monocristale de tip CNGG si CLNGG dopate cu Sm³⁺ (5 at. %) in topitura. Au fost obtinute prin reactie in stare solida ceramici policristaline de tip CNGG si CLNGG dopate cu Sm³⁺ cu fiferita concentratii (0.1, 1 si 3 at.%);

- Au fost caracterizate prin spectroscopie de inalta rezolutie monocristale si ceramicile obtinute. Intensitatea parametrilor J-O obtinuti pe ambele cristale a fost estimate si utilizate pentru a calcula ratele tranzitiilor radiative, rapoartele de fluorescent si timpii de viata radiativi.

- Sectiunea eficace de absorbtie la 405.5 nm este 2.2×10⁻²⁰ cm² si 2.8×10⁻²⁰ cm² pentru CNGG, respectiv CLNGG. Pe baza spectrelor de absorbtie si emisie la temperature joase a fost stabilita o schema partiala a nivelelor de energie pentru Sm³⁺ in cristalele Sm:CNGG si Sm:CLNGG.

- Din spectrele de absorbtie au fost estimati parametrii de intensitate JO, $\Omega_2 = 3.06 \times 10^{-20}$ cm², $\Omega_4 = 3.89 \times 10^{-20}$ cm², $\Omega_6 = 2.6 \times 10^{-20}$ cm² pentru Sm:CNGG si $\Omega_2 = 4.19 \times 10^{-20}$ cm²,

 $\Omega_4 = 4.4 \times 10^{-20}$ cm², $\Omega_6 = 2.49 \times 10^{-20}$ cm² pentru Sm:CLNGG. Parametrii JO au fost utilizati pentru a determina ratele probabilitatilor de tranziție radiative, raporturi de ramificare și timpul de viata radiativ.

- Sectionile eficace de emisie corespunzatoare tranzitiei ${}^{4}G_{5/2} \rightarrow {}^{6}H_{7/2}$ la 615 nm au fost gasite ca fiind 0.87×10^{-21} cm² pentru CNGG si 1×10^{-21} cm² in cazul CLNGG.

- Din spectrele de absorbtie si emisie la 10K a fost extrasa o schema partiala de nivele a ionului Sm³⁺ in CNGG si CLNGG.

- Dinamica de relaxare a nivelului metastabil ⁴G_{5/2} al Sm³⁺ a fost evaluata in cadrul modelului Inokuty-Hirayama si s-a calculat microparametrul de transfer C_{DA}.

- Corelarea datelor spectrale cu modele structurale, evaluarea parametrilor spectroscopici de interes pentru emisie laser in VIS. Evaluarea parametrilor spectroscopici, modelarea efectelor compozitiei, structurii si a proprietatilor spectroscopice asupra emisiei laser in VIS, compararea cu monocristalele CNGG si CLNGG dopate cu RE³⁺ corespunzatoare.

- Au fost crescute prin metoda Czochralski monocristale de tip CNGG si CLNGG dopate cu Dy³⁺ (5 at. %) in topitura. Au fost caracterizate prin spectroscopie de inalta rezolutie monocristale si ceramicile obtinute. Din spectrele de absorbtie si emisie la 10K a fost extrasa o schema partiala de nivele a ionului Sm³⁺ in CNGG si CLNGG.

- Au fost obtinute probe ceramice co-dopate de tip Sm³⁺, Ce³⁺: CLNGG si Dy³⁺, Ce³⁺: CLNGG prin reactie in stare solida.

- S-au preparat probe de CLNGG dopate cu ioni Sm³⁺ 0.1 at % si co-dopate cu ioni Ce³⁺ de la 0.01 \div 0.1 at %. In urma investigatii spectroscopice s-a stabilit ca pentru 0.1 at % Sm cea mai eficienta concentratie de Ce³⁺ este 0.02 at. %.

- S-au preperat probe ceramice de CLNGG dopate cu 0.02 at % Ce si cu o concentratie variata de Sm³⁺, incepand de la 1 at.% pana la 10 at. %. In urma investigarii spectroscopice s-a constatat ca pentru 0.02at.% Ce cea mai eficienta concentratie de Sm³⁺ este 3 at.% Sm,

- In urma acestor experimente s-au stabilit concentratiile optime atat de dopant, Sm³⁺, respectiv Dy³⁺, cat si de co-dopant Ce³⁺ pentru a obtine emisie eficienta in vizibil.

Cercetarile efectuate in cadrul fazei au contribuit partial la:

- Articol ISI:

- 1. C. Gheorghe, S. Hau, L. Gheorghe, F. Voicu, M. Greculeasa, A. Achim, M. Enculescu, "Optical properties of Sm^{3+} doped CNGG and CLNGG single crystals", in evaluare la *Journal of Luminescence* (IF = 2.693).

- Prezentari la conferinte internationale:

- 1. S. Hau, C. Gheorghe, L. Gheorghe, A. Achim, F. Voicu, M. Greculeasa, M. Enculescu, O.Toma, Crystal growth and spectroscopic investigation of Sm³⁺ doped CNGG and CLNGG single crystals, IBWAP 2016, Constanta, Romania, 7-9 Iulie 2016. Poster.

- 2. I. Vorona, R. Yavetskiy, A. Doroshenko, S. Parkhomenko, A. Tolmachev, S. Hau, C. Gheorghe, G. Croitoru, L. Gheorghe, Yb³⁺:YAG transparent ceramics as active media for diode-pumped lasers, 6th International Conference on Excited States of Transitions Elements, ESTE 2016, Polanica Zdrój, Poland, 21 - 26 August 2016, Poster P-41.